

Jaciment arqueològic de l'església de Sant Salvador

Polinyà

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	Passeig de l'Església, 35
Emplaçament	L'església de Sant Salvador de Polinyà es troba situada a l'extrem nord del passeig de l'església, situat en un petit turó sobre el qual s'assenta un dels barris de Polinyà, a l'oest del Torrent homònim..
Alçada:	161

Coordenades:

Latitud:	41.558029958849
Longitud:	2.1512915198618
UTM Est (X):	429227
UTM Nord (Y):	4601054

Classificació

Número de fitxa	08167 - 7
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Medieval Pre-romànic Romànic
Segle	VI-XVIII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	La intervenció arqueològica es va dur a terme l'any 1999
Protecció	Legal i física
Tipus de protecció:	BCIL
Número inventari	12063
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada accessible
Titular:	9212004DG2091S0001XQ

Fitxes associades:

[Església romànica de sant Salvador de Polinyà](#)

[Pintures romàniques de l'església de Sant Salvador](#)

[Església parroquial de Sant Salvador](#)

[Rellotge de sol de l'església de sant Salvador](#)

Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó

Data de registre de la fitxa: dj., 17/12/2020 - 10:14

Descripció

Els resultats obtinguts en el decurs dels treballs arqueològics efectuats l'any 1999 van permetre establir la seqüència històrico constructiva del jaciment i dividir-lo en sis fases evolutives que testimonien el pas d'un assentament rural de l'antiguitat tardana (segles VI al VIII) a una església parroquial d'època alt medieval i moderna, en una seqüència ininterrompuda de quinze segles.

Fase I. L'assentament de l'antiguitat tardana (segles VI-VIII)

Es documenten restes parcials d'una estança semisoterrada atribuïble a un assentament indeterminat de l'antiguitat tardana. Se'n conserva un mur perimetral de prop de 4 m de llarg i una amplada d'entre 60 i 70 cm, amb orientació nord sud al primer tram de la nau. També un retall allargassat i una sitja de perfil esfèric en el seu interior. Els materials recuperats –ceràmica reduïda de cuina i material d'obra romà residual procedent d'una vil·la propera- van permetre proposar-ne la cronologia.

Fase II. L'assentament alt medieval. La vila Pauliniano (segles IX-X)

Per aquest període es constata una reestructuració de l'estança de la fase anterior, que s'anivella amb un paviment d'argila sobre el qual es construeixen dos fornets de funcionalitat indeterminada, potser de pa. Sobre aquell paviment es va excavar un potent estrat format per còdols, pedra i nombrosos blocs d'argila i de tàpia corresponents de ben segur a l'alçat de les parets perimetrals. També es documenten als peus o darrer tram de la nau dues sitges que van ser atribuïdes a l'habitatge altmedieval documentat l'any 969 (vila Pauliniano).

Fase III. L'església preromànica (segle X)

Es documenta la construcció d'una església preromànica amb absis rectangular de prop de 7,5 m de llarg per una amplada de 5 m. es basteix sobre del mateix espai de l'estança de les fases anteriors del qual se n'enderroquen les parets i se n'aprofita part del mur. Associat a aquest temple es van localitzar 13 enterraments en fossa antropomorfa, al costat de ponent de l'església, dos corresponents a individus adults i la resta a infants. A l'interior del temple es van excavar dues sitges que es van adscriure a aquest període, situat a la segona meitat del segle X.

Fase IV. L'església romànica i els sagrera (segles XI-XII)

Es constata la construcció, d'una nova església d'una sola nau, molt curta, amb absis semicircular d'estil romànic i un campanar de torre al costat de tramuntana, damunt l'espai de la precedent. L'edifici va fer 8,4 m de llarg per 5,75 m d'amplada i es correspon, aproximadament, amb les dimensions del temple preromànic. Corresponents a aquesta fase, es van excavar 12 sitges de diferents mides, 3 a l'interior del temple i 9 a l'exterior, a tocar de l'edifici i formant part de la sagrera.

Fase V. L'ampliació de l'església (segles XII-XVI)

Al voltant del segle XII l'església va experimentar una ampliació dels peus de la nau, espai que va ser pavimentat amb lloses planes lligades amb morter. El temple assoliria amb aquesta obra els 20,4 m de llargada i una amplada de 6 m. En aquesta fase es realitzaria la decoració pictòrica de la meitat nord de la nau i de l'absis romànic. També es van construir unes banquetes laterals associades al paviment. Posteriorment, al segle XIII, es van obrar dos graners o dipòsits a la zona dels peus per l'emmagatzematge del cereal d l'església, a banda de documentar-se més sitges. Es té constància escrita, per aquest període, d'una acta de consagració a càrrec del bisbe Oleguer de Barcelona, concretament de l'any 1122.

Fase VI. L'església a l'època moderna (segles XVI-XVIII)

Durant l'època moderna, entre els segles XVI i XVIII es van efectuar 9 enterraments al sector central de la nau, alguns dels quals en taüt, que correspondrien als rectors de la parròquia.

Història

La primera notícia escrita que tenim de l'església de Sant Salvador de Polinyà remunta a l'any 1028, moment en què també se n'esmenten els sagrers. Tanmateix, aquesta no apareix esmentada com a parròquia fins l'any 1048, generalitzant-se aquest terme en el decurs de la segona meitat del segle XI. Es coneix que durant la segona meitat del mateix segle el temple és objecte d'obres, ja que es troben dos llegats atorgats amb aquesta finalitat. L'un, de l'any 1054, a raó d'un mancús, mentre que el segon, de l'any 1058, amb un cafís d'ordi i un de vi. L'any 1056 la parròquia era donada pel bisbe Guislabert a la canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona. Posteriorment, el 14 de novembre de 1122 va ser consagrada pel bisbe Oleguer de Barcelona.

Amb motiu dels treballs de consolidació i rehabilitació de l'antiga església romànica, l'any 1999 es va dur a terme una intervenció arqueològica en tot el seu interior, sota la direcció de Jordi Roig Buxó, juntament amb Joan Manuel Coll Riera i Josep Anton Molina Vallmitjana. Les obres van ser promogudes per la parròquia i l'Ajuntament de Polinyà, que va sufragar els treballs, i van comportar la renovació de tot el paviment de la nau romànica i l'obertura de rases perimetrals d'eliminació de les humitats interiors. La intervenció arqueològica es va dur a terme en tres campanyes consecutives, entre els mesos d'agost i setembre de 1999.

Bibliografia

ALTURO I PECUCHO, Jesús. 1985. Diplomatar de Polinyà del Vallès. Aproximació a la història d'un poble del segle X al XII. Universitat autònoma de Barcelona, Bellaterra.

ROIG, Jordi. 1999. Memòria de la intervenció arqueològica a l'església de Sant Salvador de Polinyà (Polinyà, Vallès Occidental). Memòria núm. 3712. Arxiu DGPC. Actualment en línia.

ROIG, Jordi; COLL, Joan Manuel. 2003. Intervenció arqueològica a l'església de Sant Salvador de Polinyà (Polinyà, Vallès Occidental): de la vila Pauliano a la parròquia de Sant Salvador. II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya. Els conjunts monàstics. Intervencions arqueològiques 1998-2002. Eines, elements d'indumentària i armament en contextos arqueològics. Sant Cugat del Vallès, 18-21 d'abril de 2002: 721-734.

Enllaços d'interès:

<https://www.esglesiaromanicadepolinya.cat/ca/home>

